

Opinia Komitetu Regionów w sprawie komunikatu Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Niedyskryminacja i równe szanse dla wszystkich — strategia ramowa” wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku na rzecz Równych Szans dla Wszystkich (2007) „W kierunku sprawiedliwego społeczeństwa”

(2006/C 115/14)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając komunikat Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Niedyskryminacja i równe szanse dla wszystkich — strategia ramowa” (COM(2005) 224 końcowy) oraz wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku na rzecz Równych Szans dla Wszystkich (2007) „W kierunku sprawiedliwego społeczeństwa” COM(2005) 225 końcowy — 2005/0107 (COD),

uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej z 1 stycznia 2005 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie ochrony mniejszości i polityki walki z dyskryminacją w rozszerzonej Europie oraz przysłą opinię KR-u w odpowiedzi na rezolucję,

uwzględniając decyzję Przewodniczącego Komitetu z dnia 25 lipca 2005 r., powierzając sporządzenie opinii w tej sprawie Komisji ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej,

uwzględniając swój projekt opinii w sprawie równego traktowania (CdR 513/99 fin) ⁽¹⁾,

uwzględniając dyrektywę 2000/43/WE wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne oraz dyrektywę 2000/78/WE ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy,

uwzględniając swoją opinię w sprawie wdrożenia zasady równego traktowania mężczyzn i kobiet w dostępie do dóbr i usług i w zaopatrzeniu w nie (CdR 19/2004 fin) ⁽²⁾,

uwzględniając swoją opinię dotyczącą Zielonej Księgi w sprawie równości i zakazu dyskryminacji w rozszerzonej UE COM(2004) 379 wersja ostateczna (CdR 241/2004 fin) ⁽³⁾,

uwzględniając przyjęty w dn. 23 września 2005 r. przez Komisję ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej projekt opinii (CdR 226/2005 rev. 1) (sprawozdawca: **Peter MOORE**, Członek Rady Miasta Sheffield (UK-ALDE)),

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (Art. 13 TWE) uznaje za cel podstawowy zwalczanie wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.
- 2) postanowienia Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, przyjętej w Nicei w grudniu 2000 r., wprowadzają stanowczy zakaz dyskryminacji: „Zakazana jest wszelka dyskryminacja w szczególności ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, opinie polityczne lub wszelkie inne opinie, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną”.

⁽¹⁾ Dz.U. C 226 z dnia 8.8.2000, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 121 z dnia 30.4.2004, str. 25.

⁽³⁾ Dz.U. C 71 z dnia 22.3.2005, str. 62.

- 3) Dyrektywa dotycząca równości rasowej (2000/43/WE) oraz dyrektywa ramowa dotycząca zatrudnienia (2000/43/WE) miały zostać transponowane przez Państwa Członkowskie do prawa krajowego przed końcem roku 2003.
- 4) Agenda Społeczna 2005 — 2010, która stanowi uzupełnienie i wsparcie strategii lizbońskiej, odgrywa kluczową rolę w popieraniu społecznego wymiaru wzrostu gospodarczego, a ponadto jednym z priorytetów Agendy Społecznej jest promowanie równych szans dla wszystkich,

jednogłośnie przyjął na 62. sesji plenarnej w dniach 16 — 17 listopada 2005 r. (posiedzenie z dnia 16 listopada) następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Komitet Regionów

I. Wyniki konsultacji dotyczących Zielonej Księgi

1.1 **z zadowoleniem** przyjmuje starania Komisji, by uwzględnić uwagi i spostrzeżenia otrzymane od ponad 1 500 organizacji w odpowiedzi na proces konsultacji dotyczący przyjętej przez Komisję w maju 2004 r. Zielonej Księgi w sprawie równości i zakazu dyskryminacji w rozszerzonej UE;

1.2 **zauważa**, że poza Komitetem Regionów w procesie konsultacji wzięła udział duża liczba samorządów lokalnych i regionalnych oraz ich stowarzyszeń;

1.3 **podkreśla**, że zainteresowanie Zieloną Księgą wykazane przez szczebel lokalny i regionalny odzwierciedla fakt, że samorzady terytorialne mają do odegrania ważną rolę w opracowywaniu strategii zajmujących się niedyskryminacją i równością szans dla wszystkich. Jest to spowodowane głównie ich rolą jako znaczących pracodawców, jak również ich odpowiedzialnością jako dostawców towarów i usług oraz jako zamawiających towary i usługi;

1.4 **wyraża** wdzięczność, że Komisja zasadniczo uwzględniła wiele obaw Komitetu, wyrażonych w opinii w sprawie Zielonej Księgi, w szczególności w odniesieniu do wysiłków na rzecz poprawy wdrażania w życie prawodawstwa o niedyskryminacji, informowania i zwiększania świadomości, zaangażowania zainteresowanych stron oraz w odniesieniu do potrzeby poprawy mechanizmów monitorowania i raportowania.

II. Zapewnienie skutecznej ochrony prawnej przed dyskryminacją

1.5 **z zadowoleniem przyjmuje** propozycję sporządzenia rocznego obszernego sprawozdania dotyczącego krajowych środków wykonawczych transponujących przepisy dyrektyw 2000/43/WE i 2000/78/WE;

1.6 **z zadowoleniem przyjmuje** opublikowanie na początku 2006 r. sprawozdania Komisji dla Rady i Parlamentu analizującego stan transpozycji dyrektyw 2000/43/WE i 2000/78/WE;

1.7 **podkreśla** jednak, że stan wdrażania polityk zwalczania dyskryminacji przez Państwa Członkowskie jest niezadowalający.

III. Ocena potrzeby podjęcia dalszych działań w celu uzupełnienia obecnych ram prawnych

1.8 **przypomina** Komisji, że ubolewa nad faktem powstania hierarchii ochrony pomiędzy różnymi grupami podlegającymi pod art. 13 oraz że należy stworzyć obszerniejsze ramy polityki UE w odniesieniu do wieku, płci, pochodzenia etnicznego, niepełnosprawności, religii oraz wiary i orientacji seksualnej;

1.9 **zwraca uwagę**, że jakkolwiek osiągnięto postęp odnośnie zatrudnienia kobiet, nadal zarabiają one mniej niż mężczyźni nawet, gdy mają wysokie wykształcenie i wykonują porównywalną pracę. Ponadto, pracodawcy nadal zajmują negatywne stanowisko wobec różnic związanych z płcią gdy chodzi o ciężę i macierzyństwo;

1.10 **zwraca uwagę** na zagadnienie kobiet migrujących zarówno w życiu zawodowym jak i w stosunkach interpersonalnych oraz rodzinnych i wzywa do przeprowadzenia badań na ten temat do roku 2008;

1.11 **zauważa** z zainteresowaniem propozycję Komisji, aby przeprowadzić studium wykonalności dotyczące ewentualnych nowych inicjatyw uzupełniających obecne ramy prawne.

IV. Włączanie niedyskryminacji i równych szans dla wszystkich do głównego nurtu (mainstreaming)

1.12 **przyznaje**, że samo prawodawstwo nie wystarczy, aby poradzić sobie z głęboko zakorzenionymi wzorcami nierówności, jakich doświadczają niektóre grupy, oraz przyznaje, że należy rozwijać narzędzia służące włączaniu niedyskryminacji do głównego nurtu. Powinno to również pomóc w skupieniu uwagi na sytuacjach wielokrotnej dyskryminacji;

1.13 **ponawia** swoją propozycję, aby dla potrzeb włączania zasad równości do głównego nurtu polityki ustanowione zostały mechanizmy zapewniające, że kwestie i zasady równości będą w sposób należyty uwzględniane przy formułowaniu, prowadzeniu i ocenianiu wszelkich rodzajów polityki;

1.14 **zauważa**, że Traktat konstytucyjny zwiększa możliwości zwalczania dyskryminacji w Unii Europejskiej dzięki rozszerzeniu zakazu dyskryminacji w art. II-81, wprowadzeniu horyzontalnej klauzuli niedyskryminacji (art. III-118) oraz umocnieniu roli Parlamentu Europejskiego w przyjmowaniu przepisów na rzecz zwalczania dyskryminacji (art. III-125). Bez względu na przebieg procesu ratyfikacji Traktatu konstytucyjnego, art. 13 Traktatu o WE już dostarcza postawy prawnej do rozwijania integrującego podejścia do wszelkich podstaw dyskryminacji.

V. Promowanie innowacji i dobrych praktyk oraz uczenie się na ich podstawie

1.15 **uważa**, że edukacja stanowi ważny środek służący zwalczaniu dyskryminacji, a samorządy terytorialne odgrywają istotną rolę w tej dziedzinie;

1.16 **z zadowoleniem przyjmuje** zamiar Komisji, by promować wymianę doświadczeń i dobrych praktyk między różnymi zainteresowanymi, oraz wierzy, że samorządy terytorialne powinny odgrywać kluczową rolę w tych działaniach;

1.17 **z zadowoleniem przyjmuje** zwiększenie nacisku na równość płci w propozycjach funduszy strukturalnych po roku 2006, lecz także dostrzega znaczenie podejścia horyzontalnego do zwalczania dyskryminacji;

1.18 **głęboko wierzy**, że programy finansowania wspierające wymianę dobrych praktyk oraz uczenie się od innych nie powinny być nadmiernie biurokratyczne w odniesieniu do ich wymogów administracyjnych, które mogą zahamować zainteresowanie dostępnym finansowaniem;

1.19 **dostrzega** cenną pracę wykonaną przez Europejskie Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii jak również zamiar zastąpienia go nową Agencją Praw Podstawowych, oraz stanowczo wzywa do wyposażenia nowej agencji w odpowiednie zasoby, aby była ona w stanie w pełni odegrać swoją rolę w zwalczaniu dyskryminacji.

VI. Podnoszenie świadomości i współpraca z zainteresowanymi stronami

1.20 **uważa**, że inicjatywy mające na celu podnoszenie świadomości są niezmiernie istotne dla zwiększenia wiedzy społeczeństwa o przysługujących im prawach na szczeblu UE. Należy przy tym zwrócić szczególną uwagę na młodzież i dzieci;

1.21 **sugeruje**, że istotne jest angażowanie grup mniejszościowych oraz społeczności lokalnych, zwłaszcza na obszarach wiejskich oraz na obszarach, gdzie występuje na przykład niewielka populacja mniejszości etnicznej;

1.22 **popiera** inicjatywę ustanowienia roku 2007 Europejskim Rokiem Równych Szans dla Wszystkich i sądzi, że jest to szczególnie odpowiedni moment, gdyż właśnie wtedy minie

10 lat od Europejskiego Roku przeciw Rasizmowi oraz od podpisania Traktatu amsterdamskiego, który wniósł nowe prawodawstwo w zakresie równości;

1.23 **wskazuje**, że w przypadku położenia zbyt dużego nacisku na działania na wielką skalę i o szerokim oddźwięku istnieje ryzyko, że uwaga zostanie skupiona na głównych wydarzeniach, z potencjalną szkodą dla wydarzeń lokalnych oraz wydarzeń w ramach danej społeczności;

1.24 **zgadza się** z celami szczegółowymi wybranymi dla Europejskiego Roku, którymi są prawa, uznawanie, reprezentacja i poszanowanie;

1.25 **uważa**, że powinien istnieć bezpośredni związek z proponowanym na rok 2008 Europejskim Rokiem Dialogu Międzykulturowego, a wszelkie działania w roku 2007 winny się wzajemnie wspierać;

1.26 **podkreśla**, że rola mediów będzie miała niezmiernie istotne znaczenie dla powodzenia Europejskiego Roku. Należy zwrócić stosowną uwagę na rolę mediów lokalnych. Kontakty między samorządami terytorialnymi a lokalnymi mediami przyczynią się do zwiększenia społecznej świadomości w trakcie tego roku;

1.27 **podkreśla** potrzebę prowadzenia konsultacji z sektorem samorządów terytorialnych, skąd bierze początek wiele polityk Unii Europejskiej, co często wymaga znacznego zaangażowania administracyjnego i finansowego. Właściwe formułowanie zasad polityki oraz lepsze stanowienie prawa wymagają wkładu ze strony głównych zainteresowanych.

VII. Przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu, których doświadczają pokrzywdzone mniejszości etniczne

1.28 **popiera** zwrócenie przez Komisję szczególnej uwagi na sytuację Romów oraz utworzenie grupy doradczej wysokiego szczebla ds. społecznej i zawodowej integracji mniejszości etnicznych.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

Komitet Regionów

Wdrożenie w życie istniejącego prawodawstwa

2.1 **przypomina** Sekretarzowi Generalnemu KR-u o swojej prośbie, by poddać ocenie politykę personalną oraz profil pracowniczy Sekretariatu Generalnego pod kątem zgodności z nowym prawodawstwem oraz by zdać sprawozdanie zarówno Prezydium jak również Komisji ECOS w ciągu najbliższych sześciu miesięcy;

2.2 **wzywa** delegacje narodowe KR-u do zapewnienia, by nominacje złożone na kadencję w roku 2006 były zrównoważone pod względem płci i pochodzenia etnicznego oraz by Rada wzięła to pod uwagę przy przyjmowaniu nominacji.

Propagowanie najlepszych praktyk oraz uczenie się z nich

2.3 **ponawia** swój apel, by KR zlecił i opublikował dla samorządów lokalnych jako pracodawców wademekum dobrych praktyk w zakresie zwalczania dyskryminacji oraz następnie wzywa, by wademekum to obejmowało naszą rolę jako dostawców towarów i usług oraz jako ich zamawiających, jak również jako liderów pod względem spójności społecznej i niedyskryminacji, łącząc przykłady inicjatyw z każdego Państwa Członkowskiego obejmujących wszystkie sześć podstaw dyskryminacji, o których mowa w art. 13. Przykłady skutecznego partnerstwa będą szczególnie mile widziane, w przypadkach gdy samorzady terytorialne współpracują z innymi partnerami w celu dostarczenia usług. Publikacja tego dokumentu powinna zbiec się w czasie z inauguracją Europejskiego Roku Równych Szans dla Wszystkich (2007). KR podejmie odpowiednie starania, aby nie powielić żadnych z prowadzonych przez Komisję inicjatyw w tym zakresie;

2.4 w odniesieniu do finansowania przez UE, **zwraca się z prośbą** do Komisji, by poszukiwała twórczych sposobów umożliwienia małym organizacjom pozarządowym dostępu do niższych poziomów finansowania, z należytym uwzględnieniem mechanizmów administracji i raportowania;

2.5 lepsze zbieranie danych, monitorowanie i analiza są ważne przy informowaniu o rozwoju skutecznych polityk, promujących równość i zwalczających dyskryminację. KR **podkreśla**, że samorzady terytorialne muszą być zaangażowane w dyskusje z Komisją na temat rozwijania porównywalnych danych liczbowych w celu identyfikacji i zwrócenia uwagi na rozmiar istniejących nierówności. Monitorowanie danych winno obejmować możliwie jak najwięcej aspektów potencjalnej dyskryminacji, nie tylko płeć i etniczność. Istotna jest także ocena oddziaływania różnych rodzajów działań oraz określenie, czy konieczne są zmiany.

Dalsze działania w celu uzupełnienia obecnych ram prawnych

2.6 KR **ponawia** swoje żądanie, wyrażone uprzednio w swojej opinii w sprawie Zielonej Księgi, aby prawodawstwo w zakresie towarów i usług rozciągnąć na wszystkie dziedziny, o których mowa w art. 13;

2.7 wykonane w przyszłości przez Komisję studium wykonalności badające możliwe nowe działania, które uzupełnią obecne ramy prawne, **powinno wykorzystywać** materiały zebrane przez KR w procesie sporządzania wademekum dobrych praktyk w zakresie zwalczania dyskryminacji.

Zaangażowanie zainteresowanych stron

2.8 **wzywa** Komisję, by przy powoływaniu się na główne zainteresowane strony w sposób wyraźny wymieniła samorzady lokalne i regionalne, czyniąc to konsekwentnie w całym tekście zarówno komunikatu w sprawie strategii ramowej jak i dokumentu ustanawiającego Europejski Rok Równych Szans dla Wszystkich;

2.9 **podkreśla**, że szczebel lokalny i regionalny oraz Komitet Regionów powinny być w pełni włączone w jakiegokolwiek dalsze działania określone w strategii ramowej;

2.10 w szczególności Komitet Regionów **pragnie** zostać włączony do dorocznego Szczytu Równości wysokiego szczebla, o którym mowa w projekcie strategii ramowej;

2.11 należy uwzględnić wymiar lokalny/regionalny w planowanej przez Komisję grupie doradczej wysokiego szczebla ds. społecznej i zawodowej integracji mniejszości etnicznych.

Działania podnoszące świadomość, w tym Europejski Rok Równych Szans dla Wszystkich (2007)

2.12 **wzywa** prezydentkę brytyjską do szybkiego zakończenia prac nad dokumentem przez Radę, aby zawczasu zapewnić podstawę prawną na ten rok;

*2.13 **popiera** cele szczegółowe:*

- i) Prawa — Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie prawa do równości i niedyskryminacji. Ponieważ samorzady terytorialne stanowią wybieralne organy najbliższe obywatelowi, Komitet uważa, że mają one do odegrania w tej kwestii istotną rolę, zwłaszcza przy rozpowszechnianiu informacji w regionach Europy oddalonych od głównych obszarów miejskich. Z zadowoleniem przyjmuje pracę wykonaną w ramach akcji Komisji wykorzystującej autobus do rozpowszechniania informacji na temat praw obywateli UE w odniesieniu do równych szans i zachęca Komisję, aby w przyszłości akcje takie nie ograniczały się jedynie do stolic Państw Członkowskich. Przy promowaniu odwiedzin autobusu informacyjnego w okolicy należy zastosować proaktywne podejście angażujące samorzady terytorialne oraz KR;
- ii) Reprezentacja — Ożywianie debaty na temat sposobów zwiększania udziału w życiu społeczeństwa ze wszystkimi mniejszościami, ze szczególnym naciskiem na zwiększenie zaangażowania społeczności romskich i muzułmańskich;
- iii) Uznawanie — Honorowanie i przychylnie nastawienie do różnorodności;
- iv) Poszanowanie i tolerancja — Propagowanie bardziej spójnego społeczeństwa oraz eliminowanie stereotypów i uprzedzeń. Ważnym narzędziem w osiągnięciu tego celu może być organizacja wydarzeń kulturalnych z wykorzystaniem muzyki, przedstawień teatralnych i sportu. Komisja mogłaby sponsorować te wydarzenia i współpracować z podmiotami lokalnymi i regionalnymi oraz społeczeństwem obywatelskim w celu zapewnienia, by wydarzenia te odbywały się na całym terytorium uczestniczących państw i były zwieńczone dużym festiwalem europejskim łączącym Rok Równych Szans dla Wszystkich (2007) z Rokiem Dialogu Międzykulturowego (2008). Wydarzenie to odbyłoby się na terenie jednego z dwóch państw pełniących prezydentkę w roku 2008 (Słowenia/Francja);

2.14 **z zadowoleniem przyjmuje** stanowisko Komisji, że państwa uczestniczące powinny desygnować krajowy organ koordynacyjny, w skład którego wchodziłoby przedstawiciele rządu krajowego, partnerów społecznych, docelowych społeczności oraz innych segmentów społeczeństwa obywatelskiego, lecz **wzywa**, by w skład każdego z organów koordynacyjnych wchodziłoby przedstawiciele samorządów lokalnych i regionalnych;

2.15 **zachęca** samorządy lokalne i regionalne do wykorzystywania logo Europejskiego Roku w celu nagłośnienia prowadzonych przez siebie w roku 2007 działań propagujących równe szanse;

2.16 **proponuje**, by na początku roku 2007 KR zorganizował konferencję inauguracyjną ten Rok Europejski, jak miało to miejsce w poprzednich latach.

Bruksela, 16 listopada 2005 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Peter STRAUB

Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie programu prac Komisji Europejskiej oraz priorytetów komitetu regionów na rok 2006

(2006/C 115/15)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając program pracy Komisji na rok 2006 zatytułowany „Wyzwolić pełen potencjał Europy” (COM(2005) 531 wersja ostateczna),

uwzględniając cele strategiczne 2005-2009 (COM(2005) 12 końcowy),

uwzględniając wieloletni program strategiczny 2004-2006 sześciu prezydentów,

uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Wkład Komisji w okres refleksji i plany na przyszłość: Plan D dla demokracji, dialogu i debaty” (COM(2005) 494 końcowy),

uwzględniając protokół dotyczący trybów współpracy między Komisją Europejską a Komitetem Regionów (DI CdR 81/2001 rev. 2),

uwzględniając rezolucję Komitetu Regionów w sprawie ożywienia strategii lizbońskiej (CdR 518/2004),

uwzględniając uchwałę Komitetu Regionów w sprawie przyszłości perspektyw finansowych na lata 2007-2013 (CdR 203/2005),

a także mając na uwadze, co następuje: samorządy terytorialne to kompetentne władze w procesie implementacji istotnej części polityk UE,

a także mając na uwadze, co następuje: o ile samorządy terytorialne przyczyniają się do określenia priorytetów UE, może to stopniowo wzmocnić polityczną legitymację polityk UE,

a także mając na uwadze, co następuje: Komitet Regionów określi na początku swej czwartej kadencji w lutym 2006 r. priorytety na lata 2006-2010,

na 62. sesji plenarnej w dniach 16-17 listopada 2005 r. (posiedzenie z dnia 17 listopada) przyjął następującą uchwałę: